

Elinvoimadatan lähteet kehittämisen organisaatioille

*Tietolähteiden kokonaiskuva, mittarikohtainen analyysi,
tietolähteiden priorisointi ja toimenpidesuositukset.*

Lyhennelmä / suositukset verkostotasolla - Jaakko
Helenius SEKES

Navitas Kehitys Oy

Yhteistyössä SEKES ry

Loppuraportti — 29.4.2026

Bondata Research Oy, yhteistyössä MDI Public (FCG Oy)

29.4.2026

Vastuukonsultit

Mikko Ulander • johtaja, public
mikko.ulander@bondata.fi • 045 358 6816

Valtteri Laasonen • johtava asiantuntija
valtteri.laasonen@mdi.fi • 050 533 0604

Yhteenveto ja suositukset verkostotasolla

Ehdotus yhteishankittavista maksullisista tietosisällöistä / maksulliset tilastot: kts. kuvaukset tarkemmin (Liite 1).

Aineisto ja datalähde	Mittarit ja tiedon sisältö	Käyttötarkoitus	Kustannusarvio (riippuu tilaajamäärästä)	Huomiot, perustelut ja arvio toimivuudesta
Yritysperstanta (Tilastokeskus)	Aloittaneet ja lopettaneet yritykset ja yrityskanta	Yritysdynamiikka, elinvoiman uusiutuminen, nettomuutos	n. 1000 €/vuosi per organisaatio (jatkuvana kvartaalitoimituksena)	Nopeampi ja tarkempi kuin yritysraenneaineistot. PRH:n kautta saatava rekisteridata uusista rekisteröidyistä yrityksistä ei korvaa tätä (eri määritelmä)
+ Lisäosa: selviytymisaste	Yritysten eloonjääminen (2v / 5v)	Vaikuttavuus, perustettujen yritysten selviäminen markkinoilla	+ 690 €/vuosi (tai 230 € kertaluonteinen) per organisaatio	Keskeinen vaikuttavuusmittari siitä, miten hyvin asiakasyritykset selviävät markkinoilla
Omistajanvaihdokse t (Tilastokeskus, erillisaineisto)	Yrityskaupat, omistajanvaihdosten määrä (mahdollisesti myös arvot)	Yrityskannan jatkuvuus, sukupolvenvaihdokset, rakennemuutos	n. 15 000–20 000 € / aineisto koko maan tasolla	Tilastokeskuksen nykyisellä kokeellisella tilastolla epävarma jatkuvuus (ei lakisääteinen tilasto). Mahdollisuus saada koko tietokanta avoimeksi kaikille. Yhteistyö esim. Omistajanvaihdosfoorumi.
Yritysten suhdannekehitys (Tilastokeskus / KEHA:n toimialapalvelu)	Liikevaihto, palkkasumma, henkilöstö, teollisuuden vientiliikevaihto (toimialoittain ja alueittain)	Ajantasainen talouden kehitys, suhdannekuva, toimialaseuranta	n. 3 500 € / organisaatio / vuosi	Päivittyy 2–4 kertaa vuodessa. Mahdollistaa liikevaihdon ja henkilöstön lähes reaaliaikaisen seurannan kuukausi tai kvartaalitasolla.
Kasvuyritykset (Tilastokeskus, erillisaineisto)	Kasvuyritysten määrä, liikevaihto, henkilöstö, rakenne	Kasvun analyysi	n. 650–1680 € / organisaatio / vuosi (koon mukaan)	Täydentävä aineisto kasvuyrityksistä 3-vuoden kasvujaksolla.
Yritystuet (KEHA / TEM)	Alueen yrityksille myönnetty rahoitus ja tuet	Yritysrahoituksen ja saatujen tukien analyysi ja kehittämishalukkuus	MYLLY-raportin perusrahoitus kuntatasolle ja kehitysyhtiöiden tarpeisiin aggregoidusta tukitiedoista n. 10 000€ vuodessa (vrt. <u>Yritystukien julkinen tietopalvelu - Työ- ja elinkeinoministeriö</u>)	Business Finlandin TKI-rahoitus on avoin ja päivittyy kuukausittain. Kehitysyhtiöiden tarpeisiin tarvitaan kuitenkin laajempi tietopohja eri tukimuodoista, julkisista tuista ja lainoista. Tämä laajempi koonti alueen yritystuista ja rahoituksesta saatavissa erikseen elinvoimakeskusten kautta Mylly-tietojärjestelmästä.

Yhteishankintasuositus elinvoimatiedon järjestelmälliseksi kartoittamiseksi alueen yrityksiltä CRM-tiedon edustavuuden tueksi / Bondata

Tarvemäärittely:

- **Edustavuushaaste:** CRM –järjestelmästä automatisoitu sähköinen asiakastytyväisyys-tutkimus tuottaa oletuksena vain noin 10-15 % vastausprosentin
- **Ajantasaisuushaaste:** Tilastotietolähteet tuottavat edustavaa tietoa Y-tunnus pohjaisesti sekä asiakkaista että ei-asiakas verrokista, mutta osin viiveellä. Ajantasaisin tieto molemmista saadaan haastatteluin.
- **Peräpeilihaaste:** Tilastotieto toimii elinvoimatiedon lähteenä lähtökohtaisesti retrospektiivisesti, jo toteutunutta kuvaten. Vaikuttavuuden kehittämiseksi on yrityksiltä saatava tietoa mm. liiketoimintanäkymistä.
- **Satunnaisuushaaste:** Satunnaiset vaikuttavuusanalyysit tai erillisselvitykset eivät tue toiminnan vaikuttavuuden analyysia ja kehittämistä. Tätä tukisi järjestelmällinen, jatkuva tietopohja.

Ratkaisusuositus / yhtiön elinvoimatyön säännöllinen vaikuttavuusanalyysi:

- **Sähköinen tiedonkeruu kehitysyhtiön asiakkaille, joko CRM-aktivoitu tai erillisjakelu + tuki puhelinhaastatteluin.**
- **Samalla puhelinhaastatteluin myös verrokinäyte alueen ei-asiakas –yrityksistä.**
- **Kehitysyhtiölle raportti vaikuttavuusanalyysina kahden kohderyhmän tulosvertailusta. Vertailutietona muut osallistuvat tai oman kokoluokan kehitysyhtiöt.**
- **Toteutuslaajuus valittavissa (vähimmäissuositus pienet kehitysyhtiöt 50-100 vastausta ja suuret: 500+ vastausta).**
- **Yhteistoteutuksena vuosittain min 10 kehitysyhtiötä**
 - 1500 € per vuositoteutus per kehitysyhtiö,
 - lisäksi 25 € per asiakasvastaus ja 30 € per verrokkiyritysvastaus.
 - + alv. 25,5%

Kehitysyhtiöiden yhteinen mittaristo – johtopäätökset I

Vaikuttavuusmittaaminen on väline osaamisen ja vaikuttavuuden kasvattamiseen

- Vaikuttavuusmittariston ja tietolähteiden yhdenmukaistaminen parantavat elinvoimatyön tietopohjaa. Samalla se selkeyttää tiedolla johtamista kehitysyhtiöverkostolle ja tekee siitä saavutettavamman myös pienemmille toimijoille.
- Määrittelyn pohjimmainen tavoite on nostaa kehitysyhtiöiden osaamisen tasoa ja kasvattaa niiden vaikuttavuutta yritystasolla, alueellisesti ja kansallisesti. **Vaikuttavuuden mittaamisen kehittäminen on väline toiminnan laadulliseen kehittämiseen.**
- Haaste ei ole mittareiden puute, vaan vaikuttavuustiedon rakentumistapa ja rikkonaisuus. Tiedonkeruu ja mittarointi painottuvat toimintaympäristön ja suoritusten (esim. asiakasmäärät, tapahtumat, kontaktit) kuvaamiseen. **Sen sijaan vaikuttavuus – miten kehitysyhtiöiden toiminta vaikuttaa yritysten kasvuun, työllisyyteen tai investointeihin – jää vaikeasti todennettavaksi.**
- Tietopohjan vahvistaminen – tilastodatan, yritystietopalveluiden, CRM-datan yhdistäminen – mahdollistaa uudenlaisen analytiikan. Sen avulla voidaan tunnistaa, **miten asiakasyritykset kehittyvät (suhteessa verrokkeihin), millaiset yritykset hyötyvät palveluista ja mihin toimenpiteisiin resurssit kannattaa kohdentaa.**
- Samalla yhtenäinen mittaristo ja tietopohja mahdollistavat kehitysyhtiöiden **toiminnan mielekkään tarkastelun verkostotasolla**. Kun tieto on vertailukelpoista ja tuotettu yhtenäisillä periaatteilla, **voidaan jakaa parhaita käytäntöjä** kehitysyhtiöiden välillä, **tunnistaa tehokkaimmat toimintamallit** sekä **rakentaa yhteistä oppimista**.
- Yhtenäisellä tietopohjalla on **vaikutus myös kansallisella tasolla**. Vaikuttavuustieto vahvistaa kehitysyhtiöiden asemaa osana julkisen sektorin tiedolla johtamista sekä korostaa niiden keskeisyyttä osana talouskasvun katalysoijien verkostoa. Samalla se mahdollistaa uskottavamman viestinnän päätöksentekijöille ja tukee edunvalvontaa. Vaikuttavuusmittaus ei vain kuvaa kehitysyhtiöiden toimintaa, vaan myös validoi niiden roolia keskeisinä elinkeinopolitiikan toteuttajina.

Kehitysyhtiöiden yhteinen mittaristo – johtopäätökset II

Siirtymä hajanaisesta seurannasta yhtenäiseen vaikuttavuuden tietopohjaan

Vaikuttavuustiedon tuottaminen edellyttää selkeää askelta **nykyisestä mallista kohti yhtenäisempää ja systemaattisempaa tietopohjaa**, joka rakentuu luontaisimmin SEKES-verkostotasolla.

Siirtymä toimintaympäristön ja suoritusten kuvaamisesta kohti vaikuttavuuden mittaamista ei onnistu lisäämällä yksittäisiä mittareita, vaan vaatii muutosta tiedonkeruun käytännöissä, datalähteiden hyödyntämisessä ja yhteistyössä verkostotasolla:

- **TIETOSISÄLLÖT: Yhteinen minimitaso CRM-kirjauksille.** Vaikuttavuuden mittaaminen edellyttää, että kehitysyhtiöt pystyvät tunnistamaan asiakasyrityksensä yhdenmukaisesti, käytännössä y-tunnuspohjaisesti. Ilman tätä ei ole mahdollista yhdistää asiakasdataa yritysrekistereihin /muihin tietolähteisiin, eikä seurata yritysten kehitystä pitkittäisesti.
- **TIEDONHANKINTA: Tarvitaan yhteishankittavaa ja yhdisteltävää dataa.** Olennainen täydentävä tieto on usein maksullisissa tietokannoissa, erillisaineistoissa tai vaatii lisätiedonkeruuta. Yksittäisille kehitysyhtiöille näiden hankkiminen on kallista ja työlästä, mutta verkostotasolla ne voitaisiin hankkia kustannustehokkaammin ja yhtenäisesti. Tämä luo edellytykset vertailukelpoiselle ja laadukkaalle vaikuttavuusanalyysille. **Tuotettavan tiedon tulisi kattaa verrokkitietona data myös yrityksiltä, jotka eivät ole kehitysyhtiön asiakkaita.**
- **TIEDON ANALYYSI: Selkeä arkkitehtuuri datan yhdistämiselle ja hyödyntämiselle.** Vaikuttavuus ei synny yksittäisestä datalähteestä, vaan edellyttää CRM-datan, tilastoaineistojen ja yritystason datan yhdistämistä. Käytännössä siirtymää yksittäisten mittareiden seurannasta kohti integroidumpaa tiedolla johtamisen mallia, jossa eri datalähteet tukevat toisiaan.

Tie elinvoimadatasta vaikuttavuuteen – suosituksemme eteenpäin

1. Mittariston omistajuuden kirkastaminen ja levittämisen vastuuttaminen

SEKES ottaa aktiivisen roolin yhteisten toimintatapojen määrittelyssä tiedon keräämiseen, yhtenäisten mittarimääritelmien sopimiseen sekä erityisesti maksullisten datalähteiden käytön koordinointiin (sopimusneuvottelut, luvat ja rajapinnat).

2. CRM-datan ja omaseurantadatan yhtenäistäminen

CRM on tunnistettu suurimmaksi kehityspotentiaaliksi vaikuttavuuden mittaamisessa. Kehitysyhtiöiden tulee määritellä CRM-minimimalli, joka sisältää kirjaukset termien merkityksistä (asiakkuus ym), asiakasyrityksistä, palvelutapahtumista ja muista ehdotetuista mittareista. Tätä suositetaan tuettavaksi verkostotason sitoutumisella yrityshaastattelujen yhteishankintaan, joilla tuetaan yritys vastausten edustavuutta. yhteismitallinen tietopohja mahdollistaa jatkossa vahvemmin myös AI-ratkaisujen hyödyntämisen yhtiöiden elinvoimatyön vaikuttavuuden tukena.

3. Tietopohjan pilotti

Tässä tarkennettu mittaristokehys ja tunnistetut tietolähteet luovat pohjan vaikuttavuuden mittaamiselle, mutta edellyttää siirtymää yhtenäisempään tietopohjaan. Siirtymän tueksi tulisi käynnistää pilotti kiinnostuneiden kehitysyhtiöiden kanssa. Pilotti perustuu kolmitasoiseen tietomalliin: tilasto- ja yritystietopalveludata, CRM-data sekä oma seurantatieto yhdistettynä. SEKES koordinoi hankinnat keskeisiin maksullisiin tietolähteisiin ja kokoaa hankitusta tietopohjasta verkostolle yhteisen data- ja analyysipaketin, joka päivittyy kokemusten perusteella.